

Valerie Abendroth v svojem umetniškem laboratoriju v KiBeli Foto: PV

Petra Vidali

Valeria Abendroth je, kot so pred otvoritvijo razstave 'oziroma instalacije z naslovom Laboratorium suggerere zapisali v Kibli, mednarodno uveljavljena nemška umetnica, ki vstopa v umetnost s področja znanosti oziroma tehnološke podpore znanosti - njeno primarno delovno polje je namreč zobotehnični laboratorij.

Reproducirati organe - da bi jih zdravili, prodajali ali občutili?

No, Valeria Abendroth ne deluje ne kot zobna tehničarka ne kot umetnica. Prej kot prijazna, bleščeče nasmejana (hja, nekaj je na teh zobeh) stevardesa, ki vas bo varno popeljala po nelagodni poti. Ali pa prodajalka, ki vam bo mimogrede prodala nekaj, kar bi morda potrebovali, ampak tega ne želite. Oziroma tega ne želite gledati. V vabilu na razstavo piše, da bo njen laboratorij "zaradi barv in gladkih oblik morda na začetku videti privlačen, a ob natančnejšem ogledu se lahko pojavi občutek

nelagodja". Pri meni je bilo prav nasprotno, prvi vtis je bil, da sem pač v laboratoriju z odvzetimi organi. Oziroma še prej, v predprostoru razstavišča Kibela, torej v osrednjem Kiblinem prireditvenem prostoru, da sem v trgovini z organi ali pač pomožnimi delčki telesa. Umetnica jih je zapakirala v prozorne vrečke in lepo izobesila v vrsto, tako da je kontekst supermarketa skoraj neizogiben. V razstavišču pa smo pred vstopom v laboratorij pozvani, naj si nadenemo rokavice iz lateksa. Pozneje se izkaže, da ne toliko zato, da ne bi poškodovali reči, ki se jih smemo dotikati, kot zato, da začutimo pravo laboratorijsko atmosfero. Umetnica je ob tem razložila, da ima instalacije raje od razstav, saj omogočajo instalacije vstop v umetnost oziroma v umetnino, medtem ko lahko razstavljene artefakte samo gledamo.

Pri njeni instalaciji je dotikanje res dovoljeno oziroma celo spodbujano, kar se zdi kar logično, ker veselje do dotikanja organov res ni prirojena človeška lastnost. Saj je gledalcu jasno, da so to iz umetnih materialov reproducirani organi, ampak nelagodje ostaja. Šele ko začneš med njimi razbirati fantazijske dodatke ali, recimo, kreativne uporabe delov telesa, se odnos sprosti.

Kaj torej gledamo oziroma česa se dotikamo? Realističnih 3D-natisov človeških organov, žil in kosti, ki so bili zasnovani za "zdravniška usposabljanja". "V primerjavi s klasičnim anatomskim upodabljanjem prinaša sposobnost manipuliranja s temi fizičnimi predmeti novo dimenzijo zavedanja njihovih značilnosti - velikosti, oblike in teksture." Seveda pa so zdravniki tudi tisti, ki so sploh omogočili izdelavo takih kopij - samo kirurg najbrž ve, kakšna je na otip vranica na primer ali trebušna slinavka, kateri material je ravno prav mehek za njeno ponazoritev ...

Kaj pa počnejo med temi predmeti fantazijski oziroma abstraktni objekti iz umetnih materialov (plastika, vosek in silikon)? Ti kiparski objekti spominjajo na proteze, telesne dele in biološke strukture, vendar "nimajo identitete". "V stanju mutacije jih je treba razumeti kot grozeči začetek nečesa, česar še ne moremo popolnoma zajeti in razumeti. Umetnica želi ustvariti impulz in

RAZSTAVA

Trebušna slinavka in žile kot umetniški artefakt

Instalacija Laboratorium suggerere Valerie Abendroth v KiBeli omogoča realističen in fantazijski vpogled in dotik notranjosti človeškega telesa

Tehnološka in finančna izhodišča

Valeria Abendroth je za to delo navdahnjeno sodelovanje v tehnološki ekipi Prime 3D, ki jo sestavljata podjetji Inova.de iz Heidelberga (Nemčija) in Create it Real iz Aalborga (Danska). Ekipa trenutno razvija sisteme 3D-tiskanja za medicinski sektor z namenom 3D-tiskanja telesnih organov v mehkih materialih glede na kartoteke pacientov/CT-skene. Umetniška instalacija je rezultat programa financiranja umetnosti in tehnologije S+T+ARTS, pobude Evropske komisije.

vzpostaviti zavest o trenutnem razvoju in preobrazbi zdravja in znanosti o življenju," so napovedali v vabilu na razstavo. Ampak ko je obiskovalec tam, se pravi, ko je z umetnico v laboratoriju, ni nič posebej "grozečega". Nasprotno, opazi, da je "grozeči začetek nečesa"

najprej vendarle čudež telesa. Ko gleda fantazijske objekte, ki si jih je izmislila umetnica, morda pomisli, da je tudi pravo telo precej fantazijsko, da smo, prosto po Shakespearju, iz take snovi kot sanje. "S svojim delom bi rada aktivirala globoko občutljivost človeškega telesa: ko čutimo in se dotikamo, preko dotika ustvarimo občutek samega sebe in pravi prostorski vtis."

Razen tega je Valeria Abendroth precej duhovita umetnica, z deli telesa se rada igra in žile tako hitro postanejo verižice, privesek kakega organa pa obesek. In četudi je v teh časih najbrž prva reakcija na izdvajanje in izdelovanje organov prodajanje organov, umetnica med vodstvom po laboratoriju postreže z veliko manj zlovesčo razlago oziroma uporabo. Umetni organi prihranijo marsikatero živalsko življenje, saj se lahko eksperimenti opravijo na njih. Razen tega pa, kot sugerira naslov projekta, gre vendarle za laboratorijske predloge, četudi suggerere morda asociira tudi na surgery, torej na kirurgijo, operacije ... Laboratorij lahko obiščete do 9. septembra.

Laboratorium suggerere: Kaj je res in kaj fantazija? Foto: Kibela